Οι ήττες μας τα τελευταία τεσσεράμισι χρόνια (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Νοέμβρη του 2012 στο blog νεκατώματα. Αναδημοσιεύτηκε επίσης στο anarkismo.net, με την συγκεκριμένη εκδοχή να κυκλοφορεί μετέπειτα ηλεκτρονικά και ως αρχείο PDF (άγνωστης προέλευσης).

Περιεχόμενο

Οι ήττες μας τα τελευταία τεσσεράμισι χρόνια

Η εκλογή Χριστόφια το 2008 παρά το ότι δεν ήταν αποτέλεσμα κάποιας ουσιαστικά αριστερής στροφής στην ε/κ κοινότητα, ανάλογης πχ με αυτή στην τ/κ κοινότητα το 2003, αναμφίβολα μάς δημιούργησε προσδοκίες και αναπτέρωσε τις ελπίδες μας για διάφορα ζητήματα. Δεν είχαμε βέβαια καμιά ψευδαίσθηση καθότι γνωρίζαμε καλά τα όρια και της αστικής δημοκρατίας και του προοδευτισμού του ΑΚΕΛ. Αλλά ταυτόχρονα και παρόλα αυτά ξέραμε ότι μπορούσαμε πλέον να διεξάγουμε τους αγώνες μας σε ένα ευνοϊκότερο πλαίσιο και νιώσαμε αρχικά αλλά και κατά καιρούς ένα φρέσκο πολιτικό αέρα, έστω απλώς στο επίπεδο της δημόσιας ρητορικής και του συμβολισμού. Τεσσεράμισι χρόνια μετά, μετά από απανωτές ήττες σε διάφορα επίπεδα και θέματα, με τη χώρα όχι απλά πιο διχοτομημένη και πιο συντηρητική από πριν, αλλά πλέον και στο παραπέντε της φτωχοποίησης και της υποτέλειας, οφείλουμε τουλάχιστον μια ανασκόπηση.

Η πρώτη μάχη την οποία δώσαμε με όλες μας τις δυνάμεις με συμμάχους αρκετούς ΑΚΕΛικούς, φιλελεύθερους και εκσυγχρονιστές και με πολλές αξιώσεις ήταν αυτή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Στο κάτω κάτω δεν ζητούσαμε και το φεγγάρι – μια ανθρωποκεντρική και κοσμική παιδεία στα πρότυπα του ευρωπαϊκού διαφωτισμού διεκδικούσαμε μακριά από τον υφιστάμενο εθνοκεντρικό σκοταδισμό. Οι εθνικιστές όμως, σε συμμαχία με την εκκλησία και αξιοποιώντας τον βαθύ συντηρητισμό της ελληνοκυπριακής κοινωνίας, κατάφεραν να εξουδετερώσουν την προσπάθεια εν τη γενέσει της. Με σημαία τον κίνδυνο του “αφελληνισμού” οδήγησαν τα κόμματα της δεξιάς και της κεντροδεξιάς και τα συνδικάτα των εκπαιδευτικών σε ένα αγώνα “εθνικής ταυτότητας” και “εθνικής ιστορίας” περιθωριοποιώντας τις δυναμικές, φιλελεύθερες και εκσυγχρονιστικές φωνές. Στην αριστερή όχθη οι ριζοσπάστες ήμασταν λίγοι και με λιγοστή πρόσβαση στη δημόσια σφαίρα – οι ΑΚΕΛικοί είχαν προτεραιότητα την συναίνεση και πολύ γρήγορα υποχώρησαν και παραιτήθηκαν από την όποια διεκδίκηση φιλοσοφικού επαναπροσανατολισμού, αρκούμενοι σε κάποιες επί μέρους τεχνικές αλλαγές.

Η αποτυχία στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση ήταν πλήρης – και ήταν ήδη φανερό από το τέλος του 2009 ότι ούτε η επανένωση της χώρας θα μπορούσε να προχωρήσει γιατί αυτή εξ ορισμού έπρεπε να βασιστεί σε μια επιτυχή ρήξη με τον εθνικισμό, ο οποίος φαινόταν ήδη να αναβιώνει πατώντας και πάνω στη νίκη του στη μάχη της παιδείας, ενώ εξόφθαλμη ήταν πλέον και η απουσία ενός, αποφασισμένου να αγωνιστεί και έτοιμου να συγκρουστεί, μαζικού φορέα. Το ΑΚΕΛ στο κυπριακό φάνηκε ανεπαρκές, αδύνατο και απρόθυμο να διορθώσει το έγκλημα που διέπραξε το 2003-2004,

παρά το ότι σε επίπεδο συνομιλιών αλλά και κυβερνητικής ρητορικής σημειώθηκε σημαντική πρόοδος. Το άνοιγμα της Λήδρας, η γενική ευφορία του 2008 και η στήριξη σημαντικής μερίδας των φιλελευθέρων-εκσυγχρονιστών μέχρι και τις αρχές του 2010 αντί να αποτελέσουν εφαλτήριο για μια τεράστια εκστρατεία ανατροπής της διχοτομικής συνείδησης που εμπεδωνόταν τότε στην ε/κ κοινότητα και προετοιμασίας της κοινής γνώμης για την επανένωση μέσα από την δημιουργία κλίματος λύσης παράλληλα με τις συνομιλίες, το ΑΚΕΛ άφησε περίπου τα πράματα να πάρουν το δρόμο τους και τους απορριπτικούς να επιβληθούν κατά κράτος στη δημόσια σφαίρα. Επικοινωνιακά πάντα στην άμυνα – η ομοσπονδία οδυνηρή υποχώρηση, η παραμονή κάποιων εποίκων και η εκ περιτροπής προεδρία κληρονομιά προηγούμενων προέδρων κλπ – και αυτή η άμυνα αναποτελεσματική μάλιστα. Ούτε καν τη σημαντική συμφωνία Χριστόφια – Ταλάτ στο συνταγματικό με τη διασταυρούμενη ψήφο το 2009 δεν κατόρθωσε να υπερασπιστεί το ΑΚΕΛ, ενώ το διαφαινόμενο αδιέξοδο εξανέμισε όχι μόνο την ελπίδα αλλά και όσους κεντροδεξιούς πίστεψαν ότι θα μπορούσε να προχωρήσει η επανένωση. Μείναμε μερικές εκατοντάδες ριζοσπάστες αριστεροί και εναλλακτικοί να φωνάζουμε για την επανένωση ως άμεσα πραγματοποιήσιμο στόχο και όχι ως ένα τυπικό ευχολόγιο σε στημένες φιέστες, μέχρι που και εμείς ήδη από το 2011 φαινόμασταν τραγικά ονειροπαρμένοι. Ακόμα και τα μεγάλα συλλαλητήρια των τ/κ στις αρχές του 2011, η τελευταία κραυγή μιας κοινότητας υπό αφομοίωση και το τελευταίο παράθυρο της προοπτικής για ομοσπονδιακή επανένωση που κράτησαν ανοιχτό οι τ/κ, έκλεισε αδιάφορα από τον αέρα…

Και πριν προλάβουμε καν να αναλογιστούμε το θάψιμο της ομοσπονδιακής λύσης του κυπριακού, με αυξημένη ταχύτητα επιδεινώνεται η οικονομική κατάσταση και αυξάνεται η συχνότητα και η ένταση των ρατσιστικών υστεριών. Καπάκι οι μεγαλοϊδεάτικες φαντασιώσεις με το φυσικό αέριο και τη συμμαχία με το Ισραήλ και πριν προλάβουμε να προβληματιστούμε ενδεχομένως και για τον πιθανό ρόλο των αναθυμιάσεων του φυσικού αερίου στο ΟΧΙ της πλειοψηφίας της ε/κ πολιτικής ελίτ και τους υπολογισμούς της το 2004, έρχεται το Μαρί. Όπου αναδύεται σε όλη της τη μεγαλοπρέπεια η μικροαστική αθλιότητα που τελετουργικά ενώνει ολόκληρο το πολιτικό φάσμα από την άκρα δεξιά μέχρι τους προοδευτικούς φιλελεύθερους και τους απολιτίκ σε ένα αντι-αριστερό ντελίριο. Από την άμυνα στο πεδίο των πολιτικών θέσεων περάσαμε πλέον σε μια άμυνα για την ταυτότητά μας και τα αυτονόητα. Ήταν δύσκολοι οι μήνες του καλοκαιριού του 2011 – καθώς φάνηκαν από τη μια οι αδυναμίες μας και από την άλλη οι εφεδρείες της δεξιάς. Που μπορεί να μην κατάφεραν να συντρίψουν την αριστερά συνολικά, αλλά κατάφεραν να οδηγήσουν το ΑΚΕΛ σε μια νέα και πιο ουσιαστική υποχώρηση από όλες τις προηγούμενες και να βάλουν το πλαίσιο για τα ζητήματα της οικονομίας.

Ήδη από το τέλος του 2011 εισήλθαμε στην περίοδο της λιτότητας και της πτώσης του βιοτικού επιπέδου. Ο Δεκέμβρης του 2011 ήταν ουσιαστικά μια εικόνα από το μέλλον – πολλαπλά αποκαλυπτικός τουλάχιστον σε όσους είχαν τα μάτια τους ανοιχτά και μπορούσαν να αναγνώσουν τα δεδομένα και να αντιληφθούν τις προεκτάσεις τους. Πρώτα πρώτα φάνηκε η επικοινωνιακή δύναμη του κεφαλαίου μέσα από το βαθμό στον οποίο κατάφερνε να ελέγχει και να διαμορφώνει την κοινή γνώμη. Η συγκάλυψη του τραπεζικού σκανδάλου και η εστίαση στο δήθεν σπάταλο κράτος και τη στοχοποίηση των μισθωτών του δημοσίου είχε σχεδόν απόλυτη επιτυχία. Έπειτα φάνηκαν τα όρια και των συνδικάτων αλλά και του ΑΚΕΛ – έλειπε το σχέδιο, η αποφασιστικότητα, η ανάλυση, η διάθεση για ουσιαστική αντίσταση. Πίσω από τις συνδικαλιστικές ρητορικές υπεράσπισης των κεκτημένων, τις προειδοποιήσεις για δήθεν εργατική αναταραχή, η απροθυμία των συνδικάτων να διεξάγουν αγώνα και η γενικότερη αδυναμία τους ήταν πλέον εμφανέστατη στην κοινωνία και φυσικά στο κεφάλαιο και τους εκπροσώπους του στη βουλή. Το ΑΚΕΛ ανέστειλε την πολιτική καθυστέρησης της λιτότητας και με αιχμή του δόρατος τον σοσιαλδημοκράτη Καζαμία έδειξε ότι όταν χρειαζόταν, δεν είχε τίποτα να ζηλέψει από τα κεντρώα και κεντροαριστερά κόμματα της Ευρώπης, ούτε ως προς την εξυπηρέτηση της αστικής τάξης ούτε ως προς την διαχείριση της δυσαρέσκειας στην κοινωνία αλλά και εντός του. Η ριζοσπαστική αριστερά φάνηκε και πάλι μικρή, ανοργάνωτη και ανέτοιμη να παρέμβει σε μια σημαντική συγκυρία.

Έτσι φτάσαμε στο 2012 με τους συσχετισμούς απόλυτα αρνητικούς σχεδόν σε όλα τα επίπεδα. Το ΑΚΕΛ βέβαια προσπάθησε να συνεχίσει την πολιτική καθυστέρησης της λιτότητας, τα συνδικάτα έκαναν μερικές απεργίες (που το τελευταίο διάστημα είναι βασικά διεκδικήσεις δεδουλευμένων) και η ριζοσπαστική αριστερά κάποια οργανωτικά βήματα για να μπορέσει να παρεμβαίνει πιο αποφασιστικά, τουλάχιστο στη δημόσια σφαίρα. Οι ευθύνες των τραπεζών βγήκαν πλέον στη φόρα και ο Ορφανίδης είναι πλέον στη συνείδηση της πλειοψηφίας ένοχος. Αλλά δεν υπήρξε καμιά αναστροφή του κλίματος και δεν φάνηκε καμιά πιθανότητα ανατροπής. Εν τω μεταξύ η σφαγή στον ιδιωτικό τομέα προχωρά ακάθεκτη με τις απολύσεις να πολλαπλασιάζονται, τους μισθούς να ψαλιδίζονται, τα κεκτημένα ωφελήματα όπως πχ οι εργοδοτικές συνεισφορές στα ταμεία πρόνοιας, το ταμείο ευημερίας, οι 13οι κλπ να κόβονται. Τα συνδικάτα είναι πλέον σε οριακό σημείο καθώς βρίσκονται συνεχώς προ τετελεσμένων και προσπαθούν στην καλύτερη περίπτωση να περισώσουν ένα μικρό μέρος από αυτά που χάνονται, στη χειρότερη απλά παρηγορούν τους εργαζόμενους και τους συμβουλεύουν να κάνουν οικονομίες. Χωρίς τη βούληση και χωρίς τη δυνατότητα να αντιδράσουν απλά θρηνούν το τέλος της εποχής του “κοινωνικού διαλόγου” και ζητούν από τους εργοδότες να “επιδείξουν αυτοσυγκράτηση”.

Το Μνημόνιο λιτότητας και υποτέλειας που θα υπογραφεί προσεχώς και η εφαρμογή του που θα ακολουθήσει, σηματοδοτεί βέβαια το πέρασμα σε μια άλλη εποχή – οι συνέπειες του θα είναι μεσοπρόθεσμα αν όχι άμεσα, συντριπτικές για την κοινωνία και το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της Κύπρου. Το μεγάλο ψαλίδισμα στους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων, με το οποίο ξεκινά ο νέος κύκλος υποτίμησης της εργασίας και η μοιρολατρική αδράνεια με την οποία η κοινωνία το αποδέχεται φοβισμένη, είναι μόνο η αρχή. Κάποιοι θα πουν ότι μπροστά στις τόσο δραματικές εξελίξεις που θα ακολουθήσουν, τα ζητήματα των προηγούμενων χρόνων που αναφέρω εδώ σε λίγο θα φαίνονται ασήμαντα. Και κάποιοι θα πουν ότι τα μεγέθη και η παγκοσμιότητα τα καθιστούν λεπτομέρειες. Σύμφωνοι – όμως στο βαθμό που εμπλεκόμαστε ως δρώντες της ιστορίας μας, οι χτεσινές μας ήττες διαμορφώνουν τις συνθήκες που βρίσκουμε μπροστά μας σήμερα και ορίζουν το γήπεδο στο οποίο θα παίξουμε αύριο.

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, νεκατώματα (Ιστοσελίδα), Ηλεκτρονικά Άρθρα, Δεκαετία 2010-2019, 2012, Απροσδιόριστη Τοποθεσία, ΑΚΕΛ, Διακυβέρνηση ΑΚΕΛ 2008-2013, μνημόνιο λιτότητας 2012-2013

From:
https://movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:nekatomata:failures

Last update: **2020/07/22 13:05**